

ΓΡΑΠΤΗ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ

Ξενοφώντας Έλληνικά, 2.4.§18-19

Ταῦτα δ' εἰπὼν [ὁ Θρασύβουλος] καὶ μεταστραφεὶς πρὸς τοὺς ἐναντίους, ἡσυχίαν εἶχε· καὶ γὰρ ὁ μάντις παρήγγελλεν αὐτοῖς μὴ πρότερον ἐπιτίθεσθαι, πρὶν [ἂν] τῶν σφετέρων ἢ πέσοι τις ἢ τρωθείη· «ἐπειδὴν μέντοι τοῦτο γένηται, ἡγησόμεθα μὲν», ἔφη, «ἡμεῖς, νίκη δ' ὑμῖν ἔσται ἐπομένοις, ἐμοὶ μέντοι θάνατος, ὥς γέ μοι δοκεῖ». Καὶ οὐκ ἐψεύσατο, ἀλλ' ἐπεὶ ἀνέλαβον τὰ ὄπλα, αὐτὸς μὲν ὥσπερ ὑπὸ μοίρας τινὸς ἀγόμενος ἐκπηδήσας πρῶτος, ἐμπεσὼν τοῖς πολεμίοις ἀποθνήσκει, καὶ τέθραπται ἐν τῇ διαβάσει τοῦ Κηφισοῦ· οἱ δ' ἄλλοι ἐνίκων καὶ κατεδίωξαν μέχρι τοῦ ὄμαλοῦ. Ἀπέθανον δ' ἐνταῦθα τῶν μὲν τριάκοντα Κριτίας τε καὶ Ἰππόμαχος, τῶν δὲ ἐν Πειραιεῖ δέκα ἀρχόντων Χαρμίδης ὁ Γλαύκωνος, τῶν δ' ἄλλων περὶ ἑβδομήκοντα. Καὶ τὰ μὲν ὄπλα ἔλαβον, τοὺς δὲ χιτῶνας οὐδενὸς τῶν πολιτῶν ἐσκύλευσαν. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἐγένετο καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπεδίδοσαν, προσιώντες ἀλλήλοις πολλοὶ διελέγοντο.

Β. ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ξενοφώντας Έλληνικά, 2.3.§11-12

«Τον πρώτο καιρό ο Κριτίας κι ο Θηραμένης ήταν ομοϊδεάτες και φίλοι. Ο Κριτίας όμως -που ανάμεσα στ' άλλα είχε εξοριστή κιόλας από τους δημοκρατικούς- είχε διάθεση να σκοτώσει πολὺν κόσμο, ενώ ο Θηραμένης εναντιωνόταν, λέγοντας ότι δεν ήταν λογικό να θανατώνουν ανθρώπους για μόνο το λόγο ότι τους τιμούσε ο λαός, ἔστω κι αν δεν πείραζαν σε τίποτα την καλή τάξη. «Στο κάτω-κάτω», τούλεγε, «κ' εγώ κ' εσύ έχουμε πει και κάνει πολλά για ν' αποχτήσουμε δημοτικότητα». Ο άλλος πάλι αποκρινόταν (γιατί φερόταν ακόμα φιλικά στο Θηραμένη) ότι ὅποιος θέλει να κυριαρχή εἶν' υποχρεωμένος να βγάξει ἀπὸ τὴ μέση εκείνους που θα μπορούσαν να του σταθούν εμπόδιο: «Κι αν φαντάζεσαι ότι επειδὴ εἴμαστε τριάντα κι ὄχι ἕνας ἡ ἐξουσία μας δε χρειάζεται τόση φροντίδα ὅσο και μια προσωπική τυραννία εἶσαι ἀνόητος».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Και οὐκ ἐψεύσατο, ... οὐδενὸς τῶν πολιτῶν ἐσκύλευσαν».

Μονάδες 30

2. Να καταδείξετε το λόγο για τον οποίο ο μάντης υποδεικνύει στους δημοκρατικούς να μην επιτεθούν προτού κάποιος δικός τους τραυματιστεί ή σκοτωθεί. Πώς τον χαρακτηρίζετε με βάση τα λόγια του;

Μονάδες 10

3. Ποιές σκηνές ανθρωπιάς εκτυλίχθηκαν μετά τη σύγκρουση και πώς δικαιολογείτε τη στάση των δημοκρατικών;

Μονάδες 10

4. Αντλώντας στοιχεία από το μεταφρασμένο κείμενο που σας δόθηκε να αξιολογήσετε την εξέλιξη της σχέσης του Κριτία με το Θηραμένη παρουσιάζοντας και τον χαρακτήρα του καθενός.

Μονάδες 10

5. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- **μεταστραφείς:** Η ..... του παιδιού με συνομηλικούς συμβάλλει στην κοινωνικοποίησή του.
- **σφετέρων:** Αυτός που οικειοποιείται το δικαίωμα άλλου στην εξουσία ονομάζεται .....
- **έπομένοις:** Συνεχίζεται η απεργία στα πλοία, ... το ταξίδι αναβάλλεται.
- **μοίρας:** Στον διαγωνισμό έλαβαν ..... 100 υποψήφιοι.
- **ἀποθνήσκει:** Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι πίστευαν στη ..... ζωή.

Μονάδες 10

6. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:

μάντις : τη δοτική ενικού αριθμού

μοίρας : την κλητική πληθυντικού αριθμού

διαβάσει: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

ταῦτα : τον ίδιο τύπο στο αρσενικό γένος

ένικων : το β' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής

ἀνέλαβον : το β' ενικό προστακτικής στο χρόνο και τη φωνή που βρίσκεται

ἤγησόμεθα: το γ' πληθυντικό ευκτικής παθητικού αορίστου

παρήγγελλεν: τον ίδιο τύπο στον αόριστο

πέσοι : το απαρέμφατο στο χρόνο και τη φωνή που βρίσκεται

γένηται: το α' πληθυντικό οριστικής στο χρόνο που βρίσκεται

Μονάδες 10

7. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση αναφορικά με τη συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου :

1. Η μετοχή μεταστραφείς :

α. είναι επιρρηματική χρονική

β. είναι επιθετική

2. Υποκείμενο του ρήματος εἶχε είναι :

α. ὁ Θρασύβουλος

β. ὁ μάντις

3. Η λέξη τοῖς πολεμίοις είναι:

α. αντικείμενο του ρήματος ἀποθνήσκει

β. αντικείμενο της μετοχής ἐμπεσών

4. Η φράση ὁ Γλαύκωνος είναι :

α. επεξήγηση στο Χαρμίδης

β. παράθεση στο Χαρμίδης

5. Η λέξη τῶν πολιτῶν είναι:

α. αντικείμενο στο ἔσκύλευσαν

β. γενική διαιρετική στο οὐδενός

Μονάδες 10

8. Να αντιστοιχίσετε το όνομα του κάθε ιστορικού της Στήλης Α με τις ορθές αναφορές της Στήλης Β.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
	Α. πίστευε στη μεγάλη αξία του Περικλή
1.Θουκυδίδης	Β. δέχτηκε επίδραση από τον Αγησίλαο
2.Ξενοφώντας	Γ. τιμωρήθηκε με εξορία επειδή δε μπόρεσε να σώσει την Αμφίπολη
	Δ. τιμωρήθηκε με εξορία επειδή ακολούθησε το σπαρτιατικό στρατό.
	Ε. συμμετείχε σε εκστρατεία εναντίον του Πέρση βασιλιά.

Μονάδες 10

ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ 100

ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΣΕ ΟΛΟΥΣ

© Φύκιση Ελένη, φιλόλογος